

11/25

NAŠE MĚSTO

v srdci přírody

Informační měsíčník
města Jeseník

www.jesenik.cz

Satelitní internet
pomůže v Jeseníku při
krizích

03

Blíží se splatnost
poplatku za komunální
odpad

04

Superdávka od
října nahradila čtyři
stávající dávky

06

Kolem jesenických
památek a pramenů
bylo letos rušno

14

Při příležitosti oslav 60 let Petřkovského hvězdárny byla pro návštěvníky připravena pestrá nabídka aktivit včetně projekcí v mobilním planetáriu a venkovní expozice modelů vesmírných těles.

Úvodník

Vážení spoluobčané, máme za sebou důležitou událost, volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, které proběhly první říjnový pátek a sobotu. Každé volby jsou chvílí, kdy máme možnost ovlivnit, kam se bude ubírat naše země i naše město. Jsou projevem svobody i zodpovědnosti, kterou neseme za dění kolem nás.

Děkuji všem, kteří přišli k volbám. Účast byla téměř 69 %, což ukazuje, že lidem není jedno, v jakém státě žijí, a to je dobře. Svou účastí jste dali najevo, že věříte ve smysl demokracie a chcete být součástí změn, které proměňují naši společnost k lepšímu. Jak se

totiž říká: „Bez demokratů – občanů, kteří budou aktivně tvořit společnost – není demokracie.“

Z výsledků je vidět, že lidé v Jeseníku důvěřují těm, kteří tu žijí, znají místní prostředí a rozumějí potřebám regionu, bez ohledu na politickou příslušnost. Je to povzbudivé zjištění i závazek pro každého, kdo se rozhodl do veřejného dění vstoupit naplno a pracovat pro rozvoj naší země a našeho regionu.

Poděkování patří také členům volebních komisí a všem, kdo se podíleli na jejich zajištění. Díky vám proběhlo vše v klidu, s respektem a s důstojností, která k takto významné události patří.

Zdenka Blišťanová,
starostka města

Jeseník podporuje rekonstrukci bazénu

Zastupitelé města Jeseník na svém zříjovém zasedání schválili poskytnutí účelové dotace ve výši přes 23 milionů korun z rozpočtu města obci Česká Ves. Finanční prostředky budou využity na rekonstrukci krytého bazénu v České Vsi.

Dotace je určena na pokrytí nákladů spojených s celkovou rekonstrukcí objektu, včetně architektonického a stavebního řešení projektu. Součástí rekonstrukce je kompletní výstavba budov, modernizace technologií a zázemí a úpravy okolí. Poskytnutí dotace proběhne ve dvou etapách: první část ve výši 11 534 500 Kč bude převedena nejpozději do

31. prosince 2026 a druhá část ve stejné výši do 31. března 2027.

„Součástí dohody je také zajištění podmínek pro výuku plavání žáků základních škol z Jeseníku. Obec Česká Ves se zavázala každoročně rezervovat v provozním rozvrhu bazénu potřebné kapacity pro povinnou výuku plavání,“ doplňuje radní Tomáš Vlazlo. Podpora města Jeseník tak umožní realizovat důležitou investici, která nejen zkvalitní sportovní a volnočasové zázemí pro obyvatele celého regionu, ale zároveň zajistí, že bazén bude i nadále sloužit dětem z Jesenicka pro pravidelnou výuku plavání.

(mat)

Petřkovského hvězdárna prošla modernizací

Petřkovského hvězdárna v Jeseníku, která se nachází v areálu bývalého kláštera voršilek, letos slaví šedesáté výročí svého založení. Při této příležitosti proběhlo ve dnech 2. a 3. října její slavnostní znovuootevření realizované díky projektu MAP JESENICKO IV Probuďte jesenickou hvězdárnu.

Dopoledne patřilo školám a školkám, odpoledne se hvězdárna otevřela široké veřejnosti. Pro návštěvníky byla připravena pestrá nabídka aktivit včetně projekcí v mobilním planetáriu a venkovní expozice modelů vesmírných těles, které do Jeseníku přivezla Hvězdárna a planetárium Brno. A zatímco loni představilo „Brno“ obří modely Země (Temnalónu) a hvězdné oblohy (Astrosféry), letos ozdobil areál voršilek hned pět maket: Slunce, Země, Měsíc, Mars a nový model zemské litosféry zobrazující povrch modré planety bez vody.

U příležitosti letošního výročí navíc hvězdárna prošla rozsáhlou modernizací. Při slavnostním znovuootevření si návštěvníci mohli poprvé prohlédnout obnovené interiéry a novou pozorovací techniku, která výrazně zlepšila technic-

ké zázemí hvězdárny a rozšířila možnosti výuky i pozorování oblohy. Rekonstrukce tím ale neskončila. V nejbližší době se plánuje úprava vstupního schodiště a výměna otočné kopule.

„Toto místo je pro mnoho z nás symbolem poznání, zvědavosti a objevování. O to větší radost mám, že se podařilo najít prostředky na jeho rekonstrukci. Největší poděkování patří Odboru školství, kultury a sportu, který projekt inicioval, a všem, kteří se na jeho přípravě a realizaci podíleli. Přejí hvězdárně, aby i v příštích šedesáti, sto dvaceti a sto osmdesáti letech zůstala místem, kam budou přicházet děti, studenti i dospělí s očima upřenými k nebi a s touhou objevovat nové světy,“ uvedla starostka Zdeňka Blišťanová při slavnostním znovuootevření.

Výstava astrofotografií Petra Horálka

Součástí oslav byla také vernisáž výstavy Vesmír významného českého astrofotografa Petra Horálka, jehož snímky ocenila NASA i Evropská jižní observatoř. Jeho práce si mohou návštěvníci prohlédnout ve výstavní síni Divadla Petra Bezruče a v Knihovně Vincence Priessnitzze až do 27. listopadu v otevřacích hodinách recepce.

(mat)

Projekt MAP JESENICKO IV CZ.02.02.XX/00/23_017/0008812 je spolufinancován Evropskou unií.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Petřkovského hvězdárna znovu otevírá své brány mladým zájemcům o vesmír

Astronomie není jen o číslech, dalekohledech a hvězdných mapách. Je o chvílích, kdy stojíte pod noční oblohou a díváte se na svět, který přesahuje všechno, co známe. Je o dobrodružství, které nikdy nekončí. A právě takové zážitky nabízí astronomický klub při Petřkovském hvězdárně – určený mladým lidem od 12 do 20+ let, kteří se chtějí dívat vzhůru.

V Astronomii, která je součástí kroužků SVČ DUHA Jeseník, se účastníci naučí ovládat dalekohledy, poznávat souhvězdí, zachycovat noční oblohu mobilem či kamerou a porozumět příběhům, které ve hvězdách zapisovala lidská civilizace po tisíce let. Není potřeba žádných znalostí, jen chuť objevovat. Stačí přijít – a o zbytek už se postará vesmír.

Zázemím kroužku je nově zrekonstruovaná hvězdárna, která letos slaví šedesáté výročí svého založení. V rámci obnovy získala moderní prostory a špičkové přístroje, díky nimž se stává jedním z nejmodernějších vybavených amatérských astro-

nomických pracovišť v republice. Hlavním dalekohledem je apochromatický refraktor TS-Optics CF-APO 155 mm f/8, vhodný jak pro pozorování planet a galaxií, tak pro precizní astrofotografii na robustní montáži Sky-Watcher EQ8-R, která umožňuje sledovat oblohu s přesností profesionálních observatoří. K dispozici je také přehlídkový binokulár TS 30x100 Semi-APO, sluneční dalekohled Sky-Watcher Heliostar 76 mm pro pozorování Slunce v čáře vodíku, ale také nejnovější robotické dalekohledy pro elektronicky asistovanou astronomii, která přináší živý vesmír přímo do mobilních přístrojů svých uživatelů.

Petřkovského hvězdárna tak po letech znovu ožívá – nejen jako vědecké a vzdělávací místo, ale především jako prostor pro setkávání lidí, kteří se rádi dívají k obloze.

Astronomie je možná ten nejromantičtější kroužek na světě. Místo tělocvičny je tu nekonečný vesmír, místo tabule mapa hvězdné oblohy a místo soutěží chvíle, kdy člověk poprvé zahlédne Jupiterovy měsíce.

Zájemci o členství v astronomickém kroužku se mohou přihlásit prostřednictvím webu DUHY na www.duhajes.cz nebo osobně každé pondělí od 18:00 na hvězdárně.

Martin Petrásek

Ptejte se starostky: Volby

Máte otázky, podněty nebo nápady týkající se fungování či rozvoje našeho města? Chcete něco vědět, změnit, opravit nebo zlepšit? Rádi byste poukázali na to, co se vám ve městě líbí nebo co se povedlo? Napište naší starostce Zdeňce Blišťanové na e-mailovou adresu dotazy@jesenik.cz.

Paní starostko, zůstanete po zvolení poslankyní i nadále starostkou Jeseníku?

Nejdříve musím z celého srdce poděkovat za všechnu podporu, kterou jsem v podobě preferenčních hlásů obdržela z našeho města i z celého Jesenícka. Vážím si každého hlasu, každého povzbuzení i každé zprávy, kterou jste mi poslali. Vnímám to jako silný signál, že lidé chtějí, aby byl náš hlas slyšet i na celostátní úrovni.

Otázku, zda zůstanu nadále starostkou, dostávám velmi často. Zvolení do Poslanecké sněmovny je pro mě obrovská čest, ale zároveň i velký závazek. Vím, že odejít z vedení města právě teď by Jeseníku přineslo víc problémů než užítu. Nerada se na něco vymlouvám, ale nechci odcházet od rozdělané práce. Město se stále zotavuje po loňských povodních, ještě nejsme úplně na konci, opravy pokračují, stejně jako práce na projektech, které jsme začali a které považuji za klíčové pro budoucnost města. Chci být u toho, aby se tyto plány dotáhly do konce.

Jesenícko je můj domov. Tady žiji, pracuji, mám rodinu, přátele i kořeny. Rozhodla jsem se proto zůstat na postu starostky, protože přímý kontakt s děním ve městě považuji za nenahraditelný. Jen díky tomu mohu skutečně porozumět problémům, se kterými se lidé potýkají, a přenášet jejich zkušenosti přímo tam, kde se tvoří zákony. Chci, aby naše regionální zkušenost byla slyšet v Praze

– nejen jako statistika, ale jako skutečný příběh lidí z pohraničí, kteří si zaslouží stejné podmínky jako kdekoli jinde v republice.

Rozhodla jsem se vzdát mandátu zastupitelky Olomouckého kraje, protože věřím, že pro kraj mohu být užitečnější jako poslankyně. Ve Sněmovně budu nadále hájit témata, která jsou pro Jesenícko zásadní – dostupné služby, dopravní spojení, zdravotnictví, bydlení i rozvoj venkova. Čeká mě nová role a spousta práce, ale zůstávám tu pro vás. Tak jako doteď.

Vím, že to nebude jednoduché a že mě čeká náročné období, ale chci ho zvládnout tak, abych nezklamala důvěru, kterou jste mi dali. Nejde mi o peníze ani o funkce. Od ledna 2026 se můj plat starostky sníží o 60 % a zároveň jsem se rozhodla část svého platu pravidelně věnovat na dobročinné projekty. Chci jasně ukázat, že ve veřejné funkci nejsem kvůli sobě, ale kvůli lidem a městu, které mám upřímně ráda.

Jeseník i celé Jesenícko pro mě zůstávají na prvním místě. Vaše důvěra je pro mě motivací i závazkem. Společně jsme už mnohokrát dokázali, že když držíme při sobě, zvládneme i to, co se na první pohled zdá nemožné. A přesně s tímto vědomím chci pokračovat dál – s pokorou, odhodláním a vírou, že naše město má před sebou dobrou budoucnost.

Satelitní internet pomůže při krizích

Město Jeseník se připravuje na možné krizové situace a pořizuje moderní satelitní internet. Radní schválili nákup dvou mobilních terminálů Starlink, které budou sloužit jako záloha pro případy, kdy nebudou fungovat běžné telefonní a datové sítě.

Impulem byly zkušenosti z povodní v roce 2024. Tehdy silné záplavy přerušily mobilní signál na celém Jesenícku a některé obce zůstaly bez spojení i několik dní. To komplikovalo práci záchranářů a krizových štábů.

Nová zařízení Starlink zajistí rychlé připojení k internetu i tam, kde selžou kabelové nebo mobilní sítě. Jsou přenosná, lze je snadno dopravit do postižených lokalit a napájet z autobaterií nebo elektrocentrál. Umožní

také připojení více lidí najednou, což je v krizových situacích velmi důležité.

Díky této investici bude mít město k dispozici vlastní záložní komunikační řešení. Satelitní internet pomůže lépe koordinovat práci záchranářů, sdílet aktuální informace a komunikovat s obyvateli i v odříznutých oblastech. Jeseník tak zvyšuje svou připravenost na mimořádné události a posiluje bezpečí celého regionu. (mat)

Za třídění odpadu máme prestižní ocenění

V oblasti odpadového hospodářství dosáhli občané města Jeseník opět skvělého úspěchu. Díky vám jsme za rok 2024 získali hned čtyři významná ocenění, která potvrzují dlouhodobé úsilí obyvatel i města o ochranu životního prostředí a zodpovědné nakládání s odpady.

O keramické sluchátko: V krajské soutěži za třídění elektroodpadu se Jeseník umístil na 1. místě v kategorii měst nad 10 000 obyvatel. Každý obyvatel města vytrídil v průměru téměř 6 kg vysloužilého elektrického, což je skvělý výsledek a důkaz aktivního přístupu místních ke sběru starých elektrospotřebičů.

Elektrooskar: Další významné ocenění, 1. místo v soutěži O Elektrooskara, Jeseník získal za největší meziroční nárůst množství vytríděného elektroodpadu oproti roku 2023.

O keramickou popelnici: V jubilejním 20. ročníku

této soutěže získal Jeseník ocenění za neúspěšnější město ve své kategorii za celou dobu trvání soutěže. To je velké uznání za dlouhodobě kvalitní práci v oblasti třídění a recyklace.

Odpadový Oskar: Jeseník se stal také držitelem Odpadového Oskara, který uděluje organizace Arnika obcím s nejnižší produkcí směsného komunálního odpadu. Jeseník byl jediným městem nad 5 000 obyvatel v Olomouckém kraji, které se v roce 2024 dostalo pod hranici 150 kg směsného odpadu na obyvatele. (mat)

“

Zasedání zastupitelstva

Další zasedání se koná ve čtvrtek 6. listopadu v zasedací místnosti budovy IPOS. Podrobný program naleznete na plakátech, na úřední desce a webových stránkách města www.jesenik.cz. Ze zasedání bude pořizován audiovizuální záznam za účelem informování veřejnosti. Přenos bude vysílán živě na Youtube kanále města Jeseník.

Pietní akce k 17. listopadu

V pondělí 17. listopadu si společně připomeneme Den boje za svobodu a demokracii a Mezinárodní den studentstva. Pietní setkání se uskuteční v 17:00 u pomníku Obětem komunismu a Lípý svobody na Dukelské ulici. Zvána je široká veřejnost. Přijďte si s námi připomenout významné historické události, které formovaly naši svobodu a demokracii, a uctít památku všech, kteří se o ni zasloužili.

Matrika

V září se v jesenícké nemocnici narodilo celkem 24 dětí, z toho čtyři děti s trvalým pobytem v Jeseníku. Všem gratulujeme a přejeme vše nejlepší.

Rada seniorů

Další schůzka Rady seniorů se uskuteční v úterý 4. listopadu v 10:00 na radnici, Masarykovo náměstí 167/1.

Akademie třetího věku

Srdečně vás zveme ve čtvrtek 27. listopadu v 16:00 do Klubu na Dukelské ulici 718/6 v Jeseníku na zajímavou přednášku Jiřího Kovalčíka o stálých lehkých opevněních v pohraničí tzv. bunkrech. Vstup je volný pro seniory, jejich přátele a známé.

Informační centrum

V informačním centru v Katovně budou od 29. října probíhat práce na úpravě interiéru. Konec prací se předpokládá na přelomu listopadu a prosince. Přesný termín ukončení prací bude zveřejněn na Facebooku IC Jeseník. Infocentrum bude po dobu úprav uzavřeno. Kontaktovat jej můžete telefonicky (584 453 693) či e-mailem (ic@jesenik.cz).

Informujeme o čipování sběrných nádob

Jak jsme vás již informovali, od května tohoto roku se v Jeseníku čipují sběrné nádoby. Jedná se o důležitou změnu v systému nakládání s odpady, s níž přecházíme na nový, modernější systém evidence sběrných nádob na směsný komunální odpad.

Co to pro vás znamená? Do 31. srpna 2026 je stanovené tzv. přechodné období. Během tohoto období bude probíhat postupné čipování všech sběrných nádob v našem městě a již nebudou vydávány nové identifikační známky. Namísto známek bude platnost úhrady poplatku za svoz odpadu ověřována pomocí čipu.

Pro zjednodušení přechodu na nový systém bude během tohoto období možné používat jak čipované nádoby, tak i nádoby označené staršími platnými známkami. Po ukončení přechodného období už však budou vyváženy pouze sběrné nádoby, které jsou opatřeny čipem.

Jak čipování probíhá? Čipování provádí svozová společnost v termínech, o kterých jste informováni předem formou letáku ve schránce. Technici označí vaši nádobu (plastovou či kovovou) čipem, který bude při každém svozu načten a zaznamenán do systému. Díky tomu budeme mít přesný přehled o počtu svozů, což nám pomůže optimalizovat systém a lépe plánovat nakládání s odpady.

Nejčastější dotazy

Proč se nádoby označují čipem? Čipování umožní přesnou evidenci svozu odpadu, zefektivní práci svozové firmy a pomůže zajistit spravedlivé rozúčtování nákladů. Díky čipům bude mít město Jeseník přesnější přehled o vyvezených nádobách a množství odpadu v nich.

Budu za odpad platit jinak než dosud? V tuto chvíli se systém plateb nemění. Čipování je technickým krokem, který může v budoucnu umožnit spravedlivější nastavení plateb – například podle skutečného počtu svozů, hmotnosti odpadu nebo velikosti nádoby, ale změny budou vždy projednány a městem včas oznámeny.

Kdo čip na nádobu namontuje a kdy? Montáž provede pracovník svozové společnosti nebo města v předem oznámeném termínu. Čip se upevní na zadní stranu nádoby, montáž je rychlá a zdarma.

Musím být při montáži doma? Ne vždy. Pokud je nádoba přístupná na obvyklém místě svozu a je označená poplatníkem a číslem popisným, proběhne montáž bez přítomnosti majitele.

Co když se čip poškodí? Poškozený nebo nefunkční čip bude bezplatně vyměněn.

Co když se nádoba ztratí? Pokud dojde ke ztrátě nádoby, bude na novou nádobu instalován nový čip a aktualizována evidence.

Co když si koupím novou nádobu? V případě,

že se jedná o shodnou nádobu, bude čip bezplatně přeinstalován. V případě, že jde o jiný typ (velikost, materiál) nádoby, bude vystaven nový čip a aktualizována evidence. Výměnu čipu provedou vždy pracovníci Technických služeb Jeseník a. s. Tyto informace hlaste na e-mail: martin.krenek@jesenik.cz, případně na telefon: 584 498 456.

Nebude čipování porušovat ochranu osobních údajů (GDPR)? Ne. Čip neobsahuje žádná osobní data. Eviduje pouze unikátní číslo nádoby, které je v interním systému propojeno s adresou. Veškeré údaje jsou chráněny podle platné legislativy a používány jen pro účely odpadového hospodářství.

Kdo to platí? Náklady na čipování hradí město Jeseník. Pro občany je montáž zdarma.

V případě dalších dotazů se neváhejte obrátit na Odbor životního prostředí MÚ Jeseník na telefonním čísle 584 498 456 nebo e-mailu: martin.krenek@jesenik.cz.

Odbor životního prostředí
a Technické služby Jeseník

Proč rostou poplatky za odpady, i když dobře třídíme?

Získané ocenění za třídění odpadu je důkazem, že obyvatelé Jeseníku třídí opravdu poctivě a za to všem patří velké poděkování. Přesto se často objevuje otázka: „Když třídíme tak dobře, proč se poplatek za odpady zvyšuje?“

Odpověď je jednoduchá: Výše poplatku nezávisí pouze na množství vyprodukovaného odpadu, ale také na rozsahu a nákladech celé sítě služeb, které systém odpadového hospodářství zahrnuje.

Místní poplatek totiž neznamená jen svoz směsného komunálního odpadu („popelnice“), ale zahrnuje také svoz a dotřídění separovaného odpadu, svoz a zpracování bioodpadu, provoz sběrných dvorů, zpětný odběr elektrozařízení, baterií a pneumatik, svoz objemných odpadů, černých skládek a volně odloženého odpadu u kontejnerů, svoz odpadkových košů aj. Do ceny se také promítají zvyšující se zákonné poplatky za skládkování.

Byl to právě rok 2024, kdy se poplatek za odpady zvýšil na 840 Kč. Ani po tomto navýšení však občané nepokryli celé náklady systému. Hradili přibližně 58 % skutečných výdajů, zatímco zbývajících 42 % doplatilo město ze svého rozpočtu. Likvidaci povodňového odpadu v roce 2024 financoval Olomoucký kraj.

(mat)

Blíží se splatnost poplatku za komunální odpad

Poplatek za komunální odpad pro rok 2025 ve výši 840 Kč je splatný nejpozději dne 30. listopadu letošního roku. Uhradit jej lze bankovním převodem, na pokladnách města, a to hotově či platební kartou a nejsnadněji i přes *Portál občana*.

Při úhradě bankovním převodem na účet města číslo 5962000207/0100 je nutné uvést variabilní symbol, který je stejný jako v předchozích letech. Na vyžádání vám jej sdělí na Odboru

životního prostředí Městského úřadu Jeseník (tel.: 584 498 461, e-mail: jaroslava.dopanova@jesenik.cz).

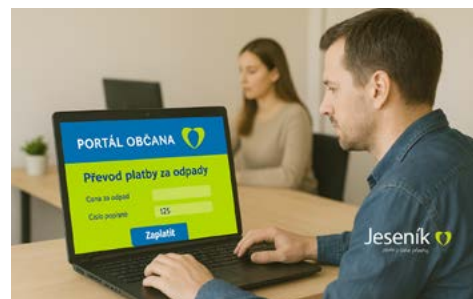
Kdo je poplatníkem? Poplatníkem je fyzická osoba přihlášená k pobytu nebo vlastník nemovité věci jako byt, rodinný dům, stavba pro rodinnou rekreaci, ve které není hlášena žádná fyzická osoba a která je umístěna na území města. (mat)

Vyřídíte poplatky z pohodlí domova. Přes Portál občana

Město Jeseník před prázdninami spustilo nový *Portál občana*, který vám umožní vyřídít některé běžné úřední záležitosti pohodlně z domova. Zaplatíte třeba poplatky za komunální odpad, psa, pobyt nebo za užívání veřejného prostranství, a to online, kdykoli se vám to hodí.

Portál šetří čas i cestu na úřad. Umožňuje platit převodem, kartou i přes QR kód, posílat některé formuláře elektronicky a získat přehled o vašich závazcích vůči městu. Také vás upozorní, kdy a co je potřeba zaplatit. Přihlášení je přitom jednoduché a bezpečné: využít můžete bankovní identitu, datovou schránku nebo identitu občana (NIA). Webový portál je přístupný na adrese

portal.jesenik.cz. Kromě přímého přístupu ke službám zde najdete i informace k různým životním situacím, a to bez nutnosti přihlášení. (mat)

Jeseník má novou kardiologickou ordinaci.

Město pomohlo s prostory i vybavením

Obyvatelé Jeseníku a celého regionu mají od poloviny července k dispozici novou odbornou ambulanci. V Pasáži Slovan byla otevřena kardiologická ordinace vedená MUDr. Patrikem Kepртом, zkušeným lékařem se specializací v oboru kardiologie. Město Jeseník poskytlo prostory a pomohlo s jejich úpravou i vybavením.

„Dlouhodobě usilujeme o to, aby měli obyvatelé Jeseníku dostupnou odbornou péči přímo ve městě. Podpořili jsme vznik neurologické ambulance, v roce 2024 jsme rozdělili téměř milion korun na vybavení ordinací a nyní se nám podařilo společně s doktorem Kepртом otevřít kardiologii,“ popsala starostka Jeseníku Zdeňka Blišťanová.

MUDr. Patrik Keprt působí na I. interní klinice – kardiologické Fakultní nemocnice Olomouc. V Jeseníku ordinuje pravidelně každý pátek.

„V tuto chvíli jsme schopni zajistit péči o veškeré pacienty, ovšem aktivně jednáme o spolupráci s dalšími kolegy,“ doplnil Keprt. Nová ambulance vznikla v prostorách bývalých kanceláří Pasáže Slovan. Přestavbu zajistilo Oddělení majetku Městského úřadu Jeseník, část financí na vybavení poskytlo město z dotačního programu na podporu zdravotnictví.

„Je dobře, že se Jeseník snaží svým obyvatelům zajistit kvalitní zdravotní služby. Podpora

vzniku naší nové ordinace je toho důkazem a já jsem rád, že mohu kvalitní a moderní kardiologickou péči nabídnout také pacientům z Jesenicka,“ dodal kardiolog. „Otevření nové kardiologické ambulance je pro Jeseník velkou úlevou. Pomůže nejen místním, ale i lidem z Javorníku, Bílé Vody a dalších obcí, kteří by jinak museli za odbornou péčí cestovat desítky kilometrů. Děkuji všem, kteří se na jejím vzniku podíleli,“ uvedla starostka Zdeňka Blišťanová. (mat)

Požádat o finance na obnovu bydlení lze do konce roku

Občané mohou podávat žádosti o dotaci z programu Živel 3, který vyhlásilo Ministerstvo pro místní rozvoj na podporu lidí postižených zářijovými povodněmi v roce 2024, pouze do konce roku 2025.

Žádosti lze podávat na dotace na obnovu domů a bytů poškozených povodněmi, dále na výhodné úvěry určené k opravám nebo výstavbě nového bydlení. Možná je i kombinace obou forem podpory. O finanční podporu mohou

žádat vlastníci či spoluvlastníci obydli a také společenství vlastníků jednotek. Veškeré informace, potřebné dokumenty a metodické pokyny jsou k dispozici na webu www.sfpi.cz/ziel-3. Podrobnosti o podmínkách programu, výši podpory a pravidlech naleznete v sekcích *Jak to funguje* a *Program ŽIVEL 3 v kostce*.

Konzultační dny s pracovníky Centra pro regionální rozvoj k programu ŽIVEL 3 proběhnou 10. a 24. listopadu. (mat)

Oprava plynovodu

V létě zahájili plynáři opravu plynovodu společnosti GasNet, který prochází přes náměstí Svobody, ulice Žižkova, 28. října a Šumperskou. Podle informací společnosti provádějící opravy je rekonstrukce plynovodu v 1. části, tedy v úseku od hospody U Dvou štírů po křižovatku u Pradědu, dokončena. Konečné úpravy povrchu by měly být hotové do 31. října. Do 31. října by měly zároveň probíhat práce na obnově plynovodu ve 2. úseku, a to v ulicích Žižkova – 28. října. Realizace 3. části stavby je naplánována na listopad, ale skuteční se pouze v případě příznivých klimatických podmínek. V opačném případě bude přesunuta na duben 2026. Více na webu www.jesenik.cz. (mat)

Vyjádrete se k úpravě veřejného prostoru kolem kostela

Vážení občané, město Jeseník testuje v rámci tzv. taktického urbanismu dočasnou úpravu prostoru kolem kostela v ul. Palackého. Úpravy zahrnovaly změny v dopravě (vznik prostoru pro pěší, úprava parkování) i vizuální prvky (dočasná grafika, mobiliár).

Chtěli bychom upozornit, že barevná žlutá grafika má pouze dočasný charakter a jejím cílem bylo upozornit řidiče i chodce, že se prostor mění. Pokud bude rozhodnuto o trvalém řešení, počítá se s využitím

kvalitních materiálů, například žulové kostky, které navazují na Masarykovo náměstí a lépe zapadnou do historického prostředí centra.

Cílem je vyzkoušet, jak toto místo může lépe sloužit chodcům, cyklistům, dětem i seniorům, a zároveň zajistit bezpečný a příjemný pohyb v centru města. Budeme rádi, když se s námi podělíte o svůj

názor. Vyplnění dotazníku vám zabere přibližně 5 minut. Dotazník vyplníte do konce listopadu na bit.ly/dotaznik-kostel. Děkujeme. (mat)

Dny AI v Jeseníku: Příležitost nebo hrozba?

Umělá inteligence (AI) už není jen sci-fi. Zasaahuje do našich životů každý den: pomáhá v medicíně, dopravě i v práci. Zároveň ale otevírá i nové otázky a rizika: dokáže vytvářet falešné zprávy, manipulované fotografie nebo lákat do podvodů.

Jak se v tomto rychle se měnícím světě neztratit? Jak využívat AI chytře, bezpečně a s nadhledem? Přijďte to zjistit 11. listopadu v 16:00 do Kina Pohoda. Lektorem přednášky *Umělá inteligence: Příležitost a hrozba* bude Bc. Lukáš Kubala, odborník z projektu E-Bezpečí Univerzity Palackého v Olomouci. Akce se koná v rámci projektu *Jeseník bezpečný pro všechny generace, finančně podpořeného z programu Obec přátelská rodině a seniorům 2025*, a také v rámci projektu CEDMO 2.0 (registrační číslo projektu MP O60273/24/21300/21000). (mat)

Oprava informace

Vážení čtenáři, rádi bychom uveřejnili následující opravu a upřesnění k informaci, publikované v říjnovém vydání zpravodaje *Naše město*. V článku na str. 3 jsme chybně uvedli, že hvězdárna v Jeseníku vznikla poté, co byla na školní budově objevena kupole s předválečným dalekohledem.

Správně podle článku *Nadšenec noční oblohy* Vladimír Petřkovský od Pavla Macháčka je historie vzniku hvězdárny následující: „V roce 1957

získala základní škola v Jeseníku nové prostory k výuce v bývalém klášteře voršilek. A právě tehdy se Vladimír Petřkovský rozhodl, že na střeše jedné z nově získaných budov vybuduje školní hvězdárnu. Inspirovala ho k tomu skutečnost, že ve městě zůstal po jednom německém staviteli hvězdářský dalekohled...“

Za uvedení chyby se všem čtenářům i zájemcům o historii Jeseníka upřímně omlouváme. (mat)

Úřad práce: Superdávka od října nahradila čtyři stávající dávky

V České republice se mění forma pomoci státu pro domácnosti s nízkými příjmy. Od 1. října 2025 vstoupil v platnost nový zákon o dávce státní sociální pomoci. Čtyři dosavadní dávky – příspěvek na dítě, příspěvek na bydlení, příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení – nahradila jedna vícesložková dávka, tzv. **superdávka**. Je koncipována tak, aby pokrývala náklady domácností na živobytí a bydlení. Zahnuje také prvky týkající se pracovní aktivity, péče o děti a zohledňuje specifické situace některých domácností, například seniorů, samozviteľů a osob se zdravotním postižením. Místo několika žádostí se bude nově podávat jen jedna žádost za celou domácnost, a to jednoduše online v *Klientské zóně Jenda* nebo na kterékoli pobočce Úřadu práce ČR.

Nová žádost: kdo ji podává, kdy a co bude následovat

Superdávka se přiznává celé domácnosti. Žádost může podat kterýkoliv její plnoletý člen, pokud má souhlas ostatních. Ti pak již o dávku nežádají, protože je možné podat pouze jednu žádost za jednu domácnost. Domácnosti bude vyměřena jedna souhrnná částka, která zohlední situaci domácnosti na základě čtyř složek, tedy bydlení, živobytí, bonus na dítě a pracovní bonus.

Přechod z dosavadního systému na super-

dávku proběhne od října 2025 do dubna 2026. Domácnosti, které aktuálně některou z dávek pobírají, by si měly žádost o novou dávku podat v období **do 31. prosince 2025**. Pokud tak neučiní, nárok na stávající podporu jim zanikne k 31. prosinci 2025 s poslední výplatou v lednu 2026 a nebude tedy možné plynule navázat na nový systém.

Noví žadatelé, kteří aktuálně nemají přiznanou žádnou z rušených dávek, si mohou o novou dávku státní sociální pomoci žádat od 1. října 2025 kdykoli a platí pro ně standardní řízení dle zákona.

Jakým způsobem lze žádost podat?

O superdávku lze požádat dvěma způsoby. Nejjednodušší bude elektronické podání, ale stále zůstává také možnost osobního podání na pobočkách úřadu práce. **Online** lze žádat prostřednictvím *Klientské zóny Jenda* na webu jenda.mpsv.cz nebo v mobilní aplikaci, která je k dispozici ke stažení zdarma v Google Play a App Store. Lze zde žádost vyřídit **jednoduše z pohodlí domova, bez front a mimo úřední hodiny**. Do *klientské zóny* se občané přihlásí pomocí *Identity občana*, například bankovní identitou nebo Mobilním klíčem *eGovernmentu*. Informace o založení *Identity občana* jsou dostupné například na webu www.identity.gov.cz nebo u jednotlivých bank.

Jenda klienty provede celou žádostí, sehraje

si dostupné informace a vyzve je k doložení pouze dokumentů nezbytných k posouzení nároku. Ty mohou naskenovat, nahrát nebo jednoduše vyfotit mobilním telefonem a přiložit k žádosti.

Pokud někdo nemůže či nezvládne využít online podání a zvažuje návštěvu pracoviště úřadu, má možnost tzv. asistovaného podání přímo na pobočce Úřadu práce ČR.

Vzhledem k očekávaným frontám na pobočkách a sjednaným termínům s nejzranitelnějšími skupinami doporučuje úřad práce využít rezervaci termínu v objednávkovém systému na www.uradprace.cz/kontakty-na-pobocky. Bez tohoto termínu se klient může vystavit dlouhému čekání ve frontě.

Při osobní návštěvě úřadu je potřeba si přinést průkaz totožnosti, rodná čísla všech členů domácnosti, jejich souhlasy s řízením a potřebné dokumenty pro doložení nároku. Seznam dokumentů i vzor souhlasu naleznete na webu www.uradprace.cz/davka-statni-socialni-pomoci-superdávka.

Detailní a ověřené informace o superdávce a řízení podle nového systému naleznete pouze na oficiálních stránkách Úřadu práce ČR (www.uradprace.cz) a Ministerstva práce a sociálních věcí (www.mpsv.cz).

Úřad práce

Zájezd pro seniory: Popelka (lední revue) v Pardubicích

Centrum sociálních služeb Jeseník a Klub seniorů Jeseník zve seniory na muzikálovou show na ledě, která se uskuteční v Pardubicích v neděli 16. listopadu.

ODJEZD:

7:45 Billa, 7:50 Yesenka, 8:00 zastávka u nemocnice (ul. Lipovská)

CENA:

1 600 Kč (vstupenka)

PROGRAM:

Velkovýpravné představení plné kouzel, překrásné hudby a skvělých hereckých a krasobruslařských výkonů. Nezapomenutelný zážitek pro celou rodinu! Muzikálová show na ledě spojující divadlo, hudbu a krasobruslení zavítá do Německa, Rakouska, Švýcarska, Česka, Slovenska a Itálie. Zažijte dech beroucí spojení divadla, hudby a krasobruslení v unikátní ledové show *Popelka – Muzikál na ledě*. Připravte se na nevídanou podívanou, která vás vtáhne do kouzelného příběhu o lásce, odvaze a ztraceném střevíčku.

Tato show kombinuje příběh plný lásky, nádeje a kouzel se špičkovými hereckými, pěveckými a krasobruslařskými výkony. Vše je doplněno originální autorskou hudbou, původními texty písní a úžasnou vizuální produkcí, která vtáhne diváky do pohádkového světa, kde nic není nemožné. Na ledě diváci uvidí světové krasobruslaře, kteří září v těch nejlepších show a soutěžích od mistrovství po olympijské hry. Na divadelním jevišti přímo na ledové plo-

še pak své oblíbené herce, zpěváky a tanečníky.

Vystupují: Dana Morávková, Tomáš Savka, Jiří Březník, Hanka Křížková, atd.

Zpěv: Lucie Bílá, Ondřej Ruml

Krasobruslaři: Lubov Ilyushechkina, Zachary Dalemán.

Hudba: Petr Malásek

PŘIHLÁŠKY:

Přihlašovat se lze pouze osobně od pondělí 3. listopadu 8:00 – Alena Kalinová, MěÚ Jeseník, OSVZ, ul. K. Čapka 1147 (IPOS), 4. patro, blok A, kancelář č. 406, e-mail: alena.kalinova@jesenik.cz, telefon: 584 498 406. Bližší informace – Věra Vymětalová, e-mail: vym.vera@seznam.cz, telefon: 604 382 907

Alena Kalinová,

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví

Přijďte si užít pohodové odpoledne plné hudby, tance a milých setkání. Čeká vás přátelská atmosféra a příjemné prostředí s lidmi, kteří mají radost ze života stejně jako vy.

TANEČNÍ PODVEČER pro seniory

pátek 28. listopadu, od 16:00
KDE: Kaple, Průchodní ulice

S sebou dobrou náladu a malé občerstvení, o které se můžete podělit.
Všichni senioři a jejich přátelé jsou srdečně vítáni!

Kytarový orchestr ZUŠ Jeseník představí hosta ze španělské Girony

Většina občanů města Jeseníku jistě ví, že naše ZUŠka má velkou orchestrální tradici. Vedle Dechového a Smyčcového orchestru už 27 let působí na Základní umělecké škole Jeseník také Kytarový orchestr. Ten dlouhodobě vystupuje s dalšími hudebními tělesy i sólisty. V současnosti jej doplňuje Komorní sbor spolu s hráči na flétnu, akordeon, bicí, ukulele, banjo a další nástroje.

Letos se těšíme na vzácného hosta. V listopadu letošního roku navštíví Jeseník španělský kytarista Marcel Torres z Girony. Ve Španělsku hraje v různých formacích. Jeho hudba má dobrý základ v klasické kytarě – studoval na prestižní *Escola Superior de Música de Catalunya* v Barceloně. Dnes rád hraje jazz, moderní hudbu a jeho specialitou je hudba Středomoří. Na svém nově vydaném prvním CD spolupracoval s řadou umělců i hudebních těles – mimo jiné se na něm objevuje skladba nahraná společně s Bratislavským symfonickým orchestrem. Album nese katalánský název *Batecs de Sorra i Sal* (Tep písku a soli), jenž odkazuje na rytmus a atmosféru Středomoří. Na koncertě bude CD k dispozici.

Připravujeme tři koncerty, na kterých zazní hudba našeho orchestru i sólová kytara španělského virtuosa Marcela Torrese. Výjimečným okamžikem pak bude naše společné vystoupení, které publiku nabídne jedinečný hudební zážitek. U tohoto projektu nesmí samozřejmě chybět náš Komorní sbor pod vedením Jiřího Svobody a naše tanečnice, které připravuje Markéta Žídková.

Zveme vás:

- pátek 14. listopadu v 17:00 – Kaple
- sobota 15. listopadu v 19:00 – Schrothovy léčebné lázně (Lipová-lázně)
- neděle 16. listopadu v 19:00 – Zimní zahrada Priessnitzových léčebných lázní

Václav Dvořák a Markéta Žídková,
Kytarový orchestr ZUŠ Jeseník

Přední vršek pod nebeským baldachýnem

V neděli dopoledne 31. srpna se u Krizového kříže konala historicky první bohoslužba. Lidé se sešli, aby společně poděkovali za dary léta. Obloha byla zatažená a s prvními slovy modlitby začal tiše padat déšť. Neodradil – naopak, otevřel srdce k hlubšímu prožitku a připomněl, že Boží blízkost přichází v různých podobách. Farářka sboru Českobratrské církve evangelické vedla shromáždění v duchu žalmu 121: „Pozvedám své oči k horám – odkud mi přijde pomoc?“ Tato slova zněla v krajině zvlášť silně. Krizový kříž, sto-

jící na rozhraní cest, se v ten okamžik stal nejen místem setkání, ale symbolem naděje, ochrany a požehnání.

Bohoslužba nebyla jen poděkováním za úrodu a plody země, ale i hlubokým vyjádřením důvěry – že pomoc přichází od Hospodina, který stvořil nebe i zemi. Lidé odcházeli naplněni pokojem a vděčností, vědomi si, že byli součástí nejen první události tohoto druhu, ale i duchovního setkání, které bude v jejich vzpomínkách přetrvávat.

Kamil ZUCO Zajíček

První jesenická Noc vědců nabídla bohatý program

Historicky první Noc vědců na Jesenícku připravilo Gymnázium Jeseník v pátek 26. září. Do přípravy bohatého programu se s nadšením pustilo přes 80 studentů a učitelů gymnázia včetně několika odborníků externistů a všichni s napětím čekali, zda dorazí i veřejnost. Obavy však byly zbytečné. Už od 17:00 proudily do budovy gymnázia davы návštěvníků a během čtyř hodin trvání akce přišlo neuvěřitelných 400 lidí.

Fenomén celorepublikové Noci vědců přilákal hosty všech věkových kategorií. Školní chodby, učebny i laboratoře se proměnily v místa plná objevů a experimentů. Podle slov jedné z účastnic toho bylo tolik, že si ani neuměla vybrat, co bude zkoumat dřív.

Vlastní mince si bylo možné vyrobit přímo v chemické laboratoři v tzv. „alchymistické dílně“, děti i dospělí si mohli naprogramovat robota a poslat jej do sumo zápasů, byla připravena

speciální zvuková laboratoř, workshop výroby 3D brýlí nebo jazyková hra. Pozornost poutala krásná výstava vzácných zkamenělin a minerálů s funkčním modelem sopky. Návštěvníci si mohli zahrát logické únikové hry, vyzkoušet investiční strategie, zajít si na přednášky

a workshopy o ražbě mincí na Jesenícku, bohatství hmyzí říše, tajemství kapky krve, světa hub či jesenícké přírody. Pro zájemce o fyziku byl připraven program o akustice a v provozu byla mlžná komora umožňující pozorovat dráhy nabitých částic. Nechyběl ani program zaměřený na psychologii osobnosti, sportu chtiví návštěvníci měli možnost vyzkoušet speciální cyklistický trenažér a pak se občerstvit ve školním bufetu, kde obsluhoval hosty sám Albert Einstein.

Věříme, že si první Noc vědců užili návštěvníci i pořadatelé, a těšíme se zase za rok.

Magda Dostálová, Gymnázium Jeseník

Hvězdárna

Každé první úterý v měsíci je hvězdárna otevřena veřejnosti bez nutnosti rezervace (17:30 až 18:30). Jiný termín lze domluvit po předchozí domluvě s Jiřím Petrákovským na 739 438 211 nebo Martinem Petráskem na 608 063 628 (max. 15 osob) – prohlídka hvězdárny, pozorování hvězdné oblohy, stellarium. Vstupné 40 Kč, děti a studenti 20 Kč. Více informací na duhajes.cz. Viditelnost planet a události na obloze v měsíci listopadu:

- Merkur – na konci měsíce ráno nízko nad JV obzorem
- Venuše – v první polovině měsíce ráno nízko nad V obzorem
- Jupiter – po většinu noci kromě večera
- Saturn – v první polovině noci
- Uran – po celou noc
- Neptun – v první polovině noci
- 5. listopadu – Měsíc v přízemí (356 830 km)
- 17. listopadu – maximum meteorického roje Leonid (19:00)
- 20. listopadu – Měsíc v odzemí (406 690 km)
- 21. listopadu – Uran nejbližší Zemi – 18,509 za 2768,9 milionů km
- 22. listopadu – Slunce vstupuje do znamení Střelce SVČ a zp DVPP DUHA Jeseník

AKCE

sobota 1/11 13:00 až 18:00

Jeseník a Žulová
OTEVŘENÉ ATELIÉRY

Na několika místech se vám představí více než desítky autorů – např. móda, šperky, keramika, či tetování. Večer navazuje program *Kreativci live* v Kině Pohoda. Pořádá Inovační centrum OK ve spolupráci s MKZ Jeseník.

neděle 2/11 16:00

Hala Sanatoria Priessnitz
ZPÍVÁNKY

Lidové, lidovkové písně a hity 50. a 60. let u harmoniky. Vstupné dobrovolné. Pořádají PLL.

pondělí 3/11 19:00

Zrcadlový sál
VÍTE, CO VÁM SLUŠÍ?

Typologie a vizážistika s Vlastou Neuwirtovou. Vstupné 100 Kč. Pořádají PLL.

úterý 4/11 18:30 až 20:30

Klub Sofie
WORKSHOP – PLETENÍ RUKAMA

Marie Machálková vás naučí vyrobit nákrčník, deku či svetr. Materiál dostanete na místě. Rezervace nutná na 721 454 464. Cena 400 Kč (v ceně veškerý materiál). Pořádají PLL.

středa 5/11 17:00

areál SVČ DUHA Jeseník
USPÁVÁNÍ BROUČKŮ

Tradiční lampionový průvod pro nejmenší děti, lampiony, svíčky s sebou, vhodné i pro kočárky. Pořádá SVČ DUHA a MRC Krteček.

středa 5/11 19:00

Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz
KONCERT LA PETITE FLEUR

Jesenické kvarteto muzikantů rozvíří večer čardášem, tangem či šansonem. Vstupné 160 Kč, rezervace přes SMS 608 904 004 nebo v kavárně. Pořádá Spolek Sub Tilia.

středa 5/11 19:00 až 20:30

Klub Sofie
ART & WINE: VEČERNÍ MALBA AKRYLEM

Pod vedením zkušeného lektora vytvoříte vlastní umělecké dílo. Cena 430 Kč/osoba na místě (zahrnuje výtvarné potřeby). Rezervace nutná v LIC. Maximální kapacita 12 osob. Pořádají PLL.

čtvrtek 6/11 16:00

Zrcadlový sál
JAK SPRÁVNĚ DÝCHAT

O našem dechu a jeho významu pro zdraví fyzické i psychické, přednáší klimatoterapeutka Radka Radostná. Vstupné 100 Kč. Pořádají PLL.

čtvrtek 6/11 18:00

Kaple Jeseník
S VÁCLAVEM ŽMOLÍKEM NEJEN O UMĚNÍ

Účinkují: Kristina Höschlová (záchranníka), Obonete S. Ubam (kmenový král), Cyril Svozil jr. (generální ředitel Fenix Group), Jiří Hrubý (klavír), Lucie a Klára Brabcovy (hackbratt, harfa),

Václav Žmolík (průvodce večerem). Vstupné dobrovolné! Pořádá MelodiaArt.

čtvrtek 6/11 19:00

Zimní zahrada
TANEČNÍ VEČER

K tanci a poslechu střídavě hrají Karel a Petr Weiserovi. Vstupné 50 Kč. Pořádají PLL.

Čtvrtek 6/11 19:00

Vinárna Slámovka
CHYTRÝ KVÍZ

Vstupné 100 Kč. Rezervace nutné na telefonu 774 842 978 nebo osobně ve vinárně. Pořádá Vinárna Slámovka.

pátek 7/11 19:00

Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz
PŘEDNÁŠKA VÍTA SLEZÁKA – PROBLEMATIKA NÁVRATU VLKA OBECNÉHO

Fundovaně o rozšíření, výskytu vlků a ochraně stád s vedoucím správy CHKO Jeseníky. Vstupné dobrovolné, rezervace v kavárně nebo přes SMS na 608 904 004. Pořádá Spolek Sub Tilia.

pátek 7/11 19:00

Hala Sanatoria Priessnitz
KONCERT U BÍLÉHO KLAVÍRU

Klavíristka a zpěvačka Radka Těšíková. Vstupné dobrovolné. Pořádají PLL.

sobota 8/11 15:00

Kongresový sál
SLAVNOSTNÍ KONCERT ZUŠ JESENÍK

Koncert smyčcového orchestru a dechového orchestru v rámci projektu *Jeseník kouzelný* pro všechny generace. V programu zazní filmová a seriálová hudba. Vstupné dobrovolné. Pořádají ZUŠ Jeseník, PLL a SPU Jeseník.

neděle 9/11 13:00 až 15:00

Zrcadlový sál
VÝSTAVA MICHAELY ANNY HORÁKOVÉ

Když andělé šeptají, životní příběhy ožívají a srdce maluje. Vstup volný. Pořádají PLL.

neděle 9/11 15:00

Zrcadlový sál
SETKÁNÍ S AUTORKOU KNIH MICHAELU ANNOU HORÁKOVOU

O tom, jak věci mezi nebem a zemí mohou ovlivnit naše životy. Vstupné 50 Kč. Pořádají PLL.

neděle 9/11 15:00

Hudební sál Knihovny
Vincence Priessnitz
POHÁDKOVÁ NEDĚLE: STUDÁNKA A KOUZLO LESA

Loutková pohádka, po pohádce tvořivá dílna pro děti do 3 let. Jednotné vstupné 50 Kč. Pořádají MKZ Jeseník.

pondělí 10/11 19:00

Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz
PROMÍTÁNÍ DOKUMENTU ZKOMPOSTUJ MĚ (2024, BE)

Film sleduje pokusy, etiku a právní boj. Vstupné dobrovolné. Rezervace přes SMS 608 904 004. Pořádá Spolek Sub Tilia.

úterý 11/11 16:00

Kino Pohoda
UMĚLÁ INTELIGENCE: PŘÍLEŽITOST A HROZBA

AI mění svět rychleji, než si myslíme. Přijďte zjistit, jak se v digitálním světě neztratit. Vstup zdarma. Pořádá město Jeseník, Policie ČR a E-bezpečí, Univerzita Palackého v Olomouci.

úterý 11/11 18:30

Vinckovo – podkrovní ateliér,
Rodný dům V. Priessnitz
WORKSHOP KOPEČKOVÁ ČEPICE – LEKTORKA ANY JU

Techniky pletení, fair isle, návod na čepici, rozmanitý výběr přízí. Základní materiál v ceně. Vstupné 550 Kč. Rezervace SMS 775 966 900.

úterý 11/11 19:00

Zimní zahrada
KONCERT KAPELY CHVILKA VOLNA

Kapela interpretuje skladby z oblasti jazzu, blues, latinské Ameriky. Vstupné 150 Kč. Pořádají PLL.

středa 12/11 14:00 až 17:00

Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz
OÁZA MATEŘSTVÍ

Bezpečný kruh pro mámy i s dětmi. Povídání s dulou a průvodkyní tradičního ženského zdraví. Příspěvek dobrovolný. Pořádá Mama Hanna.

středa 12/11 15:30 až 17:00

Klubík Hradík Hrad
WORKSHOP – MALOVÁNÍ MANDAL

Pod vedením lektorky Kristiny Trousilové vstoupíte do světa barev, radosti a spousty teček. Rezervace nutná v LIC nebo na tel. 584 491 470. Platba 330 Kč/osoba na místě (v ceně veškerý materiál). Pořádají PLL.

středa 12/11 18:30

Vinárna Slámovka
SWINGOVÁ TANČÍRNA PRO VEŘEJNOST

Propojení dobrého vína, nestárnoucích melodií z reproduktoru, tance a pohodové atmosféry. Vstupné dobrovolné. Pořádají Swing Hills.

čtvrtek 13/11 19:00

Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz
PŘEDNÁŠKA MICHAELY NEUBAUEROVÉ – ZROZENÍ, SVATBA, SMRT

Zapomenutá magie v kraji – ustálené zvyky, ale i množstvím magických praktik, které formovaly život zdejších žen. Vstupné 100 Kč. Rezervace v kavárně Vinckovo nebo SMS 608 904 004. Pořádá Spolek Sub Tilia.

čtvrtek 13/11 19:00

Zimní zahrada
TANEČNÍ VEČER

K tanci a poslechu střídavě hrají Karel a Petr Weiserovi. Vstupné 50 Kč. Pořádají PLL.

pátek 14/11 9:00 až 16:00

Masarykovo náměstí
JESENICKÉ TRHY

Lokální trhy. Info na www.jesenicketrhy.cz nebo

tel. 704 143 003. Pořádá Sudetikus ve spolupráci s městem Jeseník a Olomouckým krajem.

pátek 14/11 17:00

Kaple

KONCERT KYTAROVÉHO ORCHESTRU A KOMORNÍHO SBORU SE SVÝM HOSTEM

Kytarový orchestr, Komorní sbor a tanečnice uvádí španělského kytaristu Marcela Torrese. Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

pátek 14/11 17:00

Zrcadlový sál

HOBBOJOVÝ KONCERT ŽÁKŮ ZUŠ JESENÍK

Žáci z hobojevé třídy Barbory Hejdové a Ivety Brodové (Trojanové). Doprovod Veronika Pa-
velková. Vstupné dobrovolné. Pořádají PLL.

pátek 14/11 17:00

Hudební sál Knihovny
Vincence Priessnitz

VEČER PÍSNÍ KARLA KRYLA

Koncert a setkání českých a slovenských písničkářů. Vstupné dobrovolné (výtěžek bude věnován knihovně). Pořádají MKZ Jeseník.

sobota 15/11 17:00

Kaple Jeseník

KLAVÍRNÍ DUO KALÁBOVÁ & GUGG

Tereza Gugg-Kalábová (Česko) a Johannes Gugg (Rakousko). Délka programu: cca 60 minut. Vstupné 100 Kč, senioři a studenti 70 Kč. Pořádají MKZ Jeseník.

sobota 15/11 17:00

Vinárna Slámovka

DEGUSTACE SVATOMARTINSKÝCH A MLA-DÝCH VÍN ROČNÍKU 2025

Řízená degustace deseti vzorků napříč moravskými vinařstvími s výkladem sommeliera. Vstupné 490 Kč. Rezervace 774 842 978 nebo osobně ve vinárně. Pořádá Vinárna Slámovka.

sobota 15/11 19:00

Zrcadlový sál

NEPÁL

Cestopisná přednáška Libora Turka. Vstupné 100 Kč. Pořádají PLL.

neděle 16/11 19:00

Zimní zahrada

HUDBA BEZ HRANIC – SRDCE EVROPY, DUŠE ŠPANĚLSKA

Společný koncert Kytarového orchestru ZUŠ Jeseník, tanečnic orchestru a komorního sboru s hostem ze Španělska – kytaristou Marcelem Torresem. Vstupné 100 Kč. Pořádají PLL.

pondělí 17/11 15:30

Zrcadlový sál

KONCERT VOKÁLNĚ-INSTRUMENTÁLNÍHO USKUPENÍ „PO RÁNU O5 NÍŽ“

Sehrané uskupení z Brna nám otevře hudební spíž – s písněmi a spirituály budeme si blíží. Vstupné 150 Kč. Pořádají PLL.

úterý 18/11 19:00

Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz
BESEDA O LÉČBĚ KONOPÍM SE SVATÝM

A SEDLÁČKEM

Film (30 min) a beseda s místními pěstiteli a výrobci produktů z konopí. Vstupné 60 Kč, rezervace v kavárně nebo SMS 608 904 004. Pořádá Spolek Sub Tilia.

úterý 18/11 18:30 až 20:30

Klub Sofie

WORKSHOP – KOŠÍK NA DROBNOSTI

Marie Machálková vás naučí uháčkovat košík na drobnosti sloužící jako dekorace. Rezervace nutná (721 454 464). Cena 550 Kč (v ceně veškerý materiál). Sraz před vchodem do Hradní vinárny. Pořádá PLL.

středa 19/11 16:00

Zrcadlový sál

JAK SPRÁVNĚ DÝCHAT

O našem dechu a jeho významu pro zdravý fyzický i psychický, přednáší klimatoterapeutka Radka Radostná. Vstupné 100 Kč. Pořádají PLL.

středa 19/11 19:00

Divadlo Petra Bezruče

KDYŽ KOČKY NEJSOU DOMA

Hra prostoupena britským humorem ukazuje, co všechno se může stát, když muži zůstanou chvíli bez dozoru. Hrají: L. Vaculík, R. Štolpa, H. Sršňová. Vstupné 550 až 590 Kč (prodej smsticket.cz). Pořádá Delecta Production.

středa 19/11 19:00 až 20:30

Klub Sofie

ART & WINE: VEČERNÍ MALBA AKRYLEM

Pod vedením zkušeného lektora vytvoříte vlastní umělecké. Cena 430 Kč/osoba na místě (zahrnuje výtvarné potřeby). Rezervace nutná v LIC. Maximální kapacita 12 osob. Pořádají PLL.

středa 19/11 19:00

Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz

BLUES JANA AUDRLICKÉHO

Kytarista a zpěvák vás provede krajinou blues, soulu a alternativního rocku. Vstupné 175 Kč. Rezervace přes SMS 608 904 004. Pořádá Spolek Sub Tilia.

čtvrtek 20/11 19:00

Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz

PŘEDNÁŠKA KAMILA ZUCO ZAJÍČKA – VE VÁNKU JSEM USLYŠEL TICHOU PROSBU

Od historie Předního vršku až po současnost a víze budoucí. Vstupné dobrovolné, rezervace v kavárně Vinckovo nebo SMS 608 904 004. Pořádá Spolek Sub Tilia.

čtvrtek 20/11 17:00

Kaple

KONCERT ŽÁKŮ ZUŠ JESENÍK

Koncert vybraných žáků hudebního oboru a LDO. Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

čtvrtek 20/11 18:00

Hudební sál Knihovny
Vincence Priessnitz

NÁRUČ SEVERU: JIRKA LICHTENEGER & MILI VAŇKÁTOVÁ

Vyprávění o expedicích do Arktidy, z prostředí, které vás nechá nahlédnout do hloubi vlastní

duše. Vstupné 100 Kč. Pořádají MKZ Jeseník.

čtvrtek 20/11 19:00

Zimní zahrada

TANEČNÍ VEČER

K tanci a poslechu střídavě hrají Karel a Petr Weiserovi. Vstupné 50 Kč. Pořádají PLL.

čtvrtek 20/11 19:00

Vinárna Slámovka Jeseník

CHYTRÝ KVÍZ

Vstupné 100 Kč. Rezervace nutné na telefonu 774 842 978 nebo osobně ve vinárně. Pořádá Vinárna Slámovka.

pátek 21/11 17:00

Divadlo Petra Bezruče

KÁJA A BAMBULÁČEK – ČOKOLÁDOVÁ SHOW

Show s Kájou a Bambuláčkem plná hudby, tance, barevných kostýmů. Vstupné 350 Kč, Meet & Greet 550 Kč. Pořádá Kawaii Production.

pátek 21/11 19:00

Kongresový sál

ALENA ANTALOVÁ & ALEX ANDERS – VELKÝ NÁVRAT ŠANSONU

Šansonový recitál Aleny Antalové, herečky a muzikálové zpěvačky, za klavírního doprovodu Alexe Anderse. Vstupenky v předprodeji za 300 a 250 Kč na eshop.priessnitz.cz, na místě 350 Kč. Pořádají PLL.

neděle 23/11 17:00

Kaple Jeseník

EPOQUE QUARTET

Znáte ze StarDance. Pražský smyčcový kvartet, který působí na hudební scéně od roku 1999. Vstupné 350 Kč, senioři 280 Kč, držitelé kartiček KPKV sleva 300 Kč. ZTP a děti do 15 let 175 Kč. Pořádají Klasika Viva a MKZ Jeseník.

neděle 23/11 19:20

Sraz u recepcce Priessnitz

OM CHANTING

Rezonujte se zvukem OM. OM Chanting je skupinová technika, při které se kolektivně ladíme na božskou přítomnost v podobě OM. S sebou pohodlné oblečení a něco na pití. Vstup volný.

pondělí 24/11 19:00

Hala Sanatoria Priessnitz

JESENICKÉ ŽESTĚ

Koncert žestového kvinteta Jesenické žestě. Vstupné dobrovolné. Pořádají PLL.

úterý 25/11 19:00

Vinckovo, Rodný dům V. Priessnitz

PROMÍTÁNÍ DOKUMENTU PONOR (2020)

Snímek (65 min + diskuze) zkoumá hlubiny lidského nitra na pozadí světa skrývajících se pod vodní hladinou. Vstupné dobrovolné. Rezervace přes SMS 608 904 004. Pořádá Spolek Sub Tilia.

středa 26/11 18:30

Divadlo Petra Bezruče

ZÍTRA TO ROZTOČÍME, DRAHOUSKU!

Komedie podle stejnojmenného klenotu čs. filmu o věčném sousedském souboji dvou zne-

svářených rodin. Hrají: V. Zawadská, D. Sitek, K. Kociánová, L. Jeník a další. Vstupné 460 Kč, studenti a senioři 380 Kč. Pořádají MKZ Jeseník.

středa 26/11 18:30

Čajbar PANGEA

SWINGOVÁ TANCÍRNA PRO VEŘEJNOST

Tancujeme swing i sólo jazz na nestárnoucí melodii z reproduktoru. Vstupné dobrovolné. Pořádají Swing Hills.

středa 26/11 19:00 až 20:30

Klub Sofie

ART & WINE: VEČERNÍ MALBA AKRYLEM

Pod vedením zkušeného lektora vytvoříte vlastní umělecké dílo. Cena 430 Kč/osoba na místě (zahrnuje výtvarné potřeby). Rezervace nutná v LIC. Maximální kapacita 12 osob. Pořádají PLL.

středa 26/11 19:00

Zrcadlový sál

KROJE RYCHLEBSKÝCH HOR

Nový kulturní symbol Rychlebských hor a jejich podhůří nám představí Marie Krajplová. Vstupné dobrovolné. Pořádají PLL.

čtvrtek 27/11 16:00

Dukelská 718/6

AKADEMIE TŘETÍHO VĚKU

Přednáška Jiřího Kovalčíka o stálých lehkých opevněních v pohraničí. Pořádá CSS Jeseník.

čtvrtek 27/11 19:00

Zimní zahrada

TANEČNÍ VEČER

K tanci a poslechu střídavě hrají Karel a Petr Weiserovi. Vstupné 50 Kč. Pořádají PLL.

pátek 28/11 10:00

Kino Pohoda

FILM POD PAROU

Promítání česko-slovenského filmu v rámci Senioru klubu. Vstupné 70 Kč. Pořádá MKZ Jeseník.

pátek 28/11 10:00 až 16:00

Před Sanatoriem Priessnitz

ADVENTNÍ TRHY

Tradiční lázeňské adventní trhy. Pořádají PLL.

pátek 28/11 16:00

Kaple

TANEČNÍ PODVEČER PRO SENIORY

Akce pro seniory a jejich přátele. Občerstvení a dobrou náladu s sebou. Pořádá CSS Jeseník.

pátek 28/11 18:00

Divadlo Petra Bezruče

DUO JAMAHA ŽIJE TO TOUR 2025

Nový koncertní program, nové turné, nová show plná melodických, rytmických skladeb od oblíbeného Dua Jamaha. Vstupné 319 Kč.

pátek 28/11 19:00

Zrcadlový sál

DETEK VÁNOC – KONCERT PLNÝ VÁNOČNÍ ATMOSFÉRY

Vystoupí Anna Betáková, Pavlína Lutzká, Zdeněk Janeček a žáci pěveckého oddělení ZUŠ Jeseník. Vstupné 120 Kč. Pořádají PLL.

pátek 28/11 19:00

Vínckovo, Rodný dům V. Priessnitze

KONCERT – FRANTIŠEK KUČA

Písňe z podhorského maloměsta, v nichž se mísí rock/folk/pop. Vstupné 160 Kč. Rezervace přes SMS 608 904 004. Pořádá Spolek Sub Tilia.

sobota 29/11 14:00 až 16:30

SVČ DUHA Jeseník

ADVENTNÍ DÍLNA

Společně vyrábění adventních věnců a dekorací, ozdoby z včelího vosku. Cena: 460 Kč (340 Kč bez svíček a bodců). Přihlášky do 25. 11. na jezova@duhajes.cz. Pořádá SVČ DUHA Jeseník.

neděle 30/11 10:00 až 18:00

Masarykovo náměstí

ADVENTNÍ TRH S ROZSVÍCENÍM VÁNOČNÍHO STROMU

V 17:00 se během první adventní neděle rozsvítí jesenický vánoční strom, který po celý den obklopí tradiční vánoční jarmark s pestrým programem pro celou rodinu. Pořádají město Jeseník a MKZ Jeseník.

neděle 30/11 17:00

Evangelický kostel

PRVNÍ ZE ČTYŘ ADVENTNÍCH BENEFIČNÍCH KONCERTŮ (21. ROČNÍK)

Vocallica Šternberk, advent a Vánoce jinak, s kytarou i acappella. Vstupné dobrovolné, doporučené min. 100 Kč, určeno pro podporu Domácí zdravotní a paliativní péče Charity Jeseník. Pořádá ČCE Jeseník.

VÝSTAVY

26/7 až 31/12

Vínckovo, Rodný dům V. Priessnitze

KAROLÍNA ONDRUCHOVÁ WELLARTOVÁ: ABSCONDITUS / SKRYTÝ

Pohledem do krajiny Jeseníků objevíme skrytá místa a drobné poklady, které příroda nabízí nejrozličnějším druhům k zázemí a životu v divočině. Vstup volný. Pořádá Spolek Sub Tilia.

3/10 až 27/11

Výstavní síň Divadla Petra Bezruče

a Knihovna Vincence Priessnitze

PETR HORÁLEK: VESMÍR

Astrofotograf Petr Horálek představuje jedinečné snímky noční oblohy. Přístupné dle otevírací doby recepce knihovny. Pořádají MKZ Jeseník.

1/11 až 30/11

Kavárna Sofie

HELENA GRYGÁRKOVÁ – TAK TROCHU JINÝ SVĚT

Obrazy členky Jesenické výtvarné skupiny, malované převážně obyčejnou žehličkou a roztaveným voskem smíchaným s barevnými pigmenty. Námětem je příroda ve všech jejích proměnách. Přístupné dle provozní doby kavárny Sofie. Pořádají PLL.

VLASTIVĚDNÉ MUZEUM JESENICKA

23/9 až 4/1/2026

Galerie Vodní tvrže Vodní tvrže

HRANICE?!

Výstava přiblíží proměny hraničních čar, ať už těch státních, zemských, či jednotlivých panství. Vstupné: 60/30 Kč. Autoři výstavy: Jan Petrásek, Matěj Matela, Milan Rychlý.

4/11/2025 až 25/1/2026

Hlavní výstavní sál

ZMATENÉ PENÍZE

Interaktivní numismatická výstava, která se snaží hravou formou posílit finanční gramotnost dětí a mládeže. Kurátorka: Ivana Zavadová. Vernisáž 4. listopadu v 18:00, divadelní představení Mince, SZUŠ LiveArt! Vstupné: 60/30 Kč.

čtvrtek 6/11 18:00

Rytířský sál Vodní tvrže

KŘEST KNIHY ZAPOMENUTÍ KANTOŘÍ

Křest nové publikace Bohumily Tinzové mapující české menšinové školství v okrese Jeseník v pohnutých letech první republiky.

úterý 11/11 18:00

Rytířský sál Vodní tvrže

PREMIÉRA FILMU ZAPOMENUTÉ PŘÍBĚHY VOJÁKŮ Z JESENICKA 1914–1918

Dokumentární film připomíná zapomenuté osudy vojáků prostřednictvím archivního pátrání i výzkumu bojště. Vstup volný.

čtvrtek 20/11 18:00

Rytířský sál Vodní tvrže

KŘEST KNIHY POVODNĚ NA JESENICKU: HISTORIE, SOUČASNOST A NEJISTÉ VYHLÍDKY

Publikace přináší vědecký i vlastivědný pohled na povodňové události, zejména ze září 2024, doplněný osobními svědectvími. Vstup volný.

pátek 21/11 18:00

Rytířský sál Vodní tvrže

PŘEDNÁŠKA NEBYLA JEN CHARTA A OF

Přednášku o různých formách čs. disentu, uspořádanou k 36. výročí založení jesenického Občanského fóra, povede Matěj Matela. Vstup volný.

čtvrtek 27/11 18:00

Rytířský sál Vodní tvrže

PŘEDNÁŠKA DRUHÝ ŽIVOT VINCENZE PRIESSNITZE

Život zakladatele hydroterapie je již od počátků jeho působení obalen řadou legend, které přervaly až do dnešních dní. Přednášející: Jan Petrásek. Vstup volný.

Aktuální program Kina Pohoda na www.kinopohoda.cz

Jesenická kultura bude v plném proudu i během podzimu a na začátku adventu

Od listopadu rozezná Jeseník série koncertů, které potěší zejména milovníky klasické hudby. V sobotu 15. listopadu se v Kapli představí klavírní duo Kalábová & Gugg, tvořené Terezou Gugg-Kalábovou z České republiky a Johannesem Guggem z Rakouska. Tito mladí interpreti spolu koncertují již od čtrnácti let a během své kariéry získali řadu vítězství v mezinárodních soutěžích. Jejich vystoupení spojují klasické skladby s méně známými, často překvapivými kompozicemi.

O týden později, v neděli 23. listopadu v 17:00, uvedeme společně s Klasikou Vivou Epoque Quartet. Tento soubor je známý svou schopností mísit různé hudební žánry a posluchači jej mohou znát i z televizní soutěže StarDance. Koncert nabídne nečekané hudební splynutí klasiky s moderními vlivy, proto se vyplatí zajistit si vstupenky do Kaple co nejdříve.

V pátek 28. listopadu v 18:00 pak do divadla zveme na Duo Jamaha. V rámci turné Žije to tour 2025! tato dvojice ze západoslovenského regionu Záhoří představí své osvědčené hity, ale také zcela nové hudební počiny.

S příchodem adventu vás jistě potěší koncert populárního hudebního souboru Hradištan, který se uskuteční 4. prosince od 19:00 v Kongresovém sále Priessnitzových léčebných lázní. Hradištan spojuje špičkovou interpretační úroveň s širokým žánrovým záběrem a originálním repertoárem vycházejícím z lidových tradic. Od roku 1978 jej vede houslista a skladatel Jiří Pavlica, který postupně posunul soubor od folklorních kořenů k hudbě reflektující širší historická, geografická i společenská témata.

V Kongresovém sále se setkáme také v neděli 7. prosince v 17:00 na koncertě, který

pořádáme spolupráci s Klasikou Vivou. Představí se přední český operní basbarytonista Adam Plachetka spolu s klavíristou a dirigentem Davidem Švecem. Tento večer nabídne mistrovské provedení a intenzivní hudební zážitek. Současně se ve městě rozběhne i vánoční program na náměstí, který začne 30. listopadu rozsvícením vánočního stromu a potrvá až do 1. ledna novoročním přípitkem. Hudba a slavnostní atmosféra tak budou Jeseník provázet po celé sváteční období, ať už uvnitř Kaple, Kongresového sálu, nebo na Masarykově náměstí.

Táňa Matelová,
MKZ Jeseník

Listopad v divadle

Ve středu 26. listopadu nás čeká již třetí představení z divadelního předplatného – oblíbená komedie *Zítřej to roztočíme, drahoušku!* Příběh, který diváci dobře znají z televizních obrazovek, ožije na jevišti v podání Valérie Zawadské, Dušana Sitka, Kristýny Kociánové a Libora Jeníka. Na toto představení jsme nově uvolnili více míst v předních řadách z nevyčerpaného abonmá. Zájemci si budou moci zakoupit předplatné na druhou polovinu divadelní sezóny, tzv. malé předplatné, opět v průběhu prosince.

Listopad potěší také nejmenší diváky. Již 9. listopadu v 15:00 nás v Hudebním sále Knihovny Vincence Priessnitze čeká loutková pohádka *Studánka a kouzlo lesa*. Po pohádce bude následovat tvořivá dílna pro děti od tří let, která nabídne prostor pro fantazii i drobnou vzpomínku, kterou si děti odnesou domů.

Ve středu 19. listopadu v 19:00 se diváci mohou těšit na anglickou komedii s Lukášem Vaculíkem a Romanem Štolpou v hlavních rolích – *Když kočky nejsou doma*. Hra prostoupená typickým britským humorem ukazuje, co všechno se může stát, když muži zůstanou chvíli bez dozoru. Pokus o nevinný zálet se dvěma švagry promění v sérii nečekaných komplikací.

Velkou radost dětem i rodičům jistě udělá také *Kája a Bambuláček – Čokoládová show*, která rozžárí pódium Divadla Petra Bezruče ve čtvrtek 21. listopadu v 17:00. Oblíbená dvojice přiveze veselý program plný písniček, tance a čokoládových překvapení. Vstupenky jsou k dispozici přes Ticketportal.

V sobotu 13. prosince v 18:00 vás zveme na romantickou komedii *Cena za něžnost* se Simonou Stašovou, Miroslavem Etzlerem a Kamilou Trnkovou v hlavních rolích. Jesenícké publikum v ní zjistí, jak důležité je neztrácet humor a lásku ani v těch nejtěžších chvílích, které život přináší.

MKZ Jeseník

Když se v Rychlebských horách psaly dějiny

Na měsíc listopad u nás tradičně připadá největší množství akcí připomínajících události Sametové revoluce. Možná zásadnější vrstvu této společensky významné tematiky, než je samotný pád komunistického režimu, ale představuje odpor proti němu, který v zemích Východního bloku probíhal po čtyři desítky let. V dlouhé řadě nejrůznějších forem opoziční činnosti nalezneme i jesenický region, jenž se v 80. letech stal významným dějištěm protikomunistického odboje ve střední Evropě, a sice díky schůzkám představitelů československého a polského disentu u hraničních kamenů.

K prvnímu setkání tohoto typu došlo 27. července 1978 pod úpatím Sněžky, kde se sešli kupř. Václav Havel, Marta Kubišová, Adam Michnik či Jacek Kuroń. Na počátku 80. let však byly osobní kontakty mezi disidenty z obou států výrazně omezeny, především z důvodu vzniku masového opozičního hnutí Solidarnita, do něž tamní protirežimní aktivisté investovali veškeré úsilí. V ČSSR se pak zvýšily represe vůči opozici. Když se po nástupu M. Gorbačova do čela SSSR (1985) začaly poměry uvolňovat, představitelé opozičních hnutí se jali opět vytipovat místa, na nichž by mohli oblíbené schůzky obnovit. Jelikož se ale Krkonoše staly poměrně exponovanou lokalitou s četnějšími kontrolami turistů, museli zvolit odlehlejší lokality. Volba mimo jiné padla na Rychlebské hory a Králický Sněžník.

Borůvková hora, Sněžník i Koníček

K první obnově schůzky, jejímž iniciátorem se stal brněnský signatář Charty 77 Petr Pospíchal, došlo někdy okolo 15. srpna 1987 na Borůvkové hoře, kde k někdejšímu účastníkům setkání z roku 1978 přibyli také zástupci mladší generace opozičníků, namátkou Miroslaw Jasiński, Jan Ruml či Andrej Krob. V kontextu regionální jesenické historie je pak zajímavé jméno Rudolfa Berezy, jenž v 60. letech pracoval v Jeseníku jako řidič. Po zhruba hodině a půl živé debaty pod širým nebem účastníci signovali krátký podpurný dopis sovětskému obránci lidských práv Andreji Sacharovovi a především sepsali dokument nazvaný *Komuniké ze setkání na polsko-československých hranicích*, v němž zformulovali několik požadavků, např. zkrácení vojenské služby nebo apel na radikálně nový přístup k ekologické problematice. Před i po

skončení schůzky legitimovali polští pohraničníci několik účastníků, nikoho ale nezadrželi na delší dobu.

Představitelé polské a československé opozice se do jesenického regionu znovu vypravili o necelý rok později, 10. července 1988, a sice na Králický Sněžník. Všechny 26 účastníků zde na základě několika hodinové diskuse naformulovalo a podepsalo výzvu, tentokrát pod názvem *Prohlášení Polsko-československé solidarity*. Kromě tradičních bodů požadujících kupř. dodržování lidských práv, právo na svobodný rozvoj náboženského života či možnost svobodného cestování se nově objevily vyslovené politické požadavky – vyjádřili potřebu nové dohody mezi státy Varšavské smlouvy, jež by vylučovala použití jakékoliv síly, a apelovali na objasnění zločinů spáchaných komunistickými vládami: namátkou se jednalo o zásah sovětských vojsk v Maďarsku roku 1956 či hromadné vyvraždění polských důstojníků v Katyni.

V této době bylo již pomyslné praskání ledů v zemích střední a východní Evropy nepřehlédnutelné, přesto schůzku aktivistů domluvenou na beskydské Velké Čantoryji 10. září 1988 zhatili příslušníci SNB. Další setkání se tak uskutečnilo až 20. května 1989 opět na Borůvkové hoře. Zde již 14 disidentů požadovalo zrušení monopolu komunistické strany a ústavní zakotvení politického pluralismu.

K úplně poslednímu setkání představitelů obou opozic došlo u vrchu Koníček 25. června 1989, jen několik dní po prvních svobodných volbách v historii Východního bloku, jež se odehrály 4. a 18. června v Polsku. Ujistění polských přátel, že zanedlouho to padne i v Praze, vnímali mnozí zástupci československého disentu jako

Václav Havel na Koníčku 25. června 1989. Zdroj: Vlastivědné muzeum Jesenicka, foto Henryk Prykiel

ne příliš reálné. Za necelého půlroku se vize Poláků potvrdily.

Prátelská nálada a pocit sounáležitosti

„Konkrétní místa setkávání domlouvali většínou Poláci. Lépe než Češi věděli, kdy a kudy chodí pohraniční stráž. Dopředu se účastníkům zaslala mapa s vyznačenou kótou,“ svěřil se mi při jednom z rozhovorů P. Pospíchal, který volbu Králického Sněžníku a Borůvkové hory považuje za mimořádně úspěšnou, a to z prozaického důvodu: Čechoslovákům i Polákům to na zvolené místo trvalo zhruba totožnou dobu a trasu dokázali ujít i starší lidé. Samotný průběh byl podle něj vždy totožný, stejně jako atmosféra setkání. Debata nebyla organizovaná, rozhovory probíhaly naprosto spontánně a v mimořádně přátelském duchu. „Mezi námi nikdy nevznikla nějaká animozita, protože názorové věci se vlastně neřešily – vědělo se, jaký má každý z nás politické preference, ale to v tu chvíli nebylo vůbec důležité, podstata a cíl schůzek tkvěly v odporu vůči společnému nepříteli.“ Názory, že Státní bezpečnost o těchto akcích věděla, nebo že je dokonce cíleně podporovala, považuje P. Pospíchal za zcela absurdní. Naopak vnímá jako velké štěstí, že do řad účastníků nikdy agent StB nedokázal proniknout.

Pokud Vás téma schůzek disidentů v jesenickém pohraničí zaujalo, lze se o něm (jakož i o přenášení zakázaných dokumentů přes zdejší zelenou hranici) dozvědět více na probíhající výstavě jesenického muzea *Hranice?!*, stejně jako v nejnovějším sborníku svatováclavského setkání, který je k dostání na recepci muzea.

Matěj Matela,

Vlastivědné muzeum Jesenicka

Setkání na Králickém Sněžníku 10. července 1988. Zdroj: Vlastivědné muzeum Jesenicka

Maturitní obory

- Masér ve zdravotnictví
- Nutriční asistent
- Mechanizace a služby (stipendium, odpadové hospodářství)
- Uměleckořemeslné zpracování kovů

Nástavbové studium

- Podnikání

Obory s výučním listem

Gastronomie a potravinářství

- Cukrář
- Pekař (stipendium)
- Kuchař-číšník
- Řezník-uzenář (stipendium)

Farmářství

- Výrobce kožedělného zboží-sedlář (stipendium)
- Zemědělec-farmář (stipendium)
- Včelař
- Opravář zemědělských strojů
- Jezdec a chovatel koní
- Podkovář a zemědělský kovář (stipendium)
- Umělecký kovář a zámečník, pasíř (stipendium)

 +420 584 411 171, +420 584 487 709
 info@sosjesenik.cz | U Jatek 916/8, 790 01 Jeseník | www.sosjesenik.cz

AKČNÍ SLEVA NA SUCHÉ PALIVOVÉ DŘEVO!

TVRDÉ DŘEVO SUCHÉ
vhodné k okamžitému topení

Štěpaná polínka 33 cm nebo 50 cm
Štěpaná polena 1 m

1 950 Kč / 1 sypaný metr
2 400 Kč / skládaný metr

TVRDÉ DŘEVO – nesušené

polínka 50 cm	1 340 Kč
polínka 33 cm	1 390 Kč
polínka 25 cm	1 490 Kč

MĚKKÉ DŘEVO – nesušené

polínka 50 cm	1 000 Kč
polínka 33 cm	1 050 Kč
polínka 25 cm	1 100 Kč

TVRDÉ DŘEVO – suché

Polínka 50 cm nebo 33 cm	1 950 Kč
--------------------------	----------

Cena je uvedena za 1PRMS (prostorový metr sypaný) vč. DPH. Odběrné množství 5-20 PRMS.

METROVKY SKLÁDANÉ

Tvrdé dřevo	1 750 Kč
Tvrdé suché dřevo	2 400 Kč
Měkké dřevo	1 300 Kč

Cena je uvedena za 1PRMR (prostorový metr rovnáný) vč. DPH. Odběrné množství 10 PRMR.

+420 739 572 972
objednavky@drevohabrovany.cz

www.drevohabrovany.cz

Akční nabídka 75 let

Již od 659 900 Kč bez DPH

Kombinovaná spotřeba paliva a emise CO₂: Volkswagen Transporter: 0–9,0 l/100 km a 0–235 g/km. Uvedené ceny jsou bez DPH, pokud není uvedeno jinak.

75
let

Užitkové vozy

Nový Volkswagen Transporter v akční nabídce 75 let

Nenechte si ujít
skvělou cenu již
od 659 900 Kč

FORTEXauto
Věci, které umíme

Autorizovaný prodejce Volkswagen

FORTEX - AGS, a.s.
 Jílová 1550/1, 787 01 Šumperk
 tel.: 583 301 511, www.fortexauto.cz
 e-mail: autosalon@fortex-ags.cz

Jesenické prameny a památky: Naše kulturní dědictví je stále v centru zájmu

Drobných památek i méně nápadných míst, která tvoří nedílnou součást našeho kulturního dědictví, si v Jeseníku vážíme. Každý rok proto město obnovujeme alespoň jednu z nich, letos to byla socha a kříž na hřbitově v Husově ulici. Opraveny byly ale také další památky, a to jak rukama místních dobrovolníků, tak také díky přispění Společnosti Vincenze Priessnitzze či Moravskoslezského sudetohorského spolku.

Litinová socha na hřbitově

V červenci se restaurátoři pustili do opravy litinové sochy. Díky podnětu historika Květoslava Growky se podařilo zjistit, že socha pochází z blanenských železáren, proslulých nejen užítkovou, ale i uměleckou litinou, která ve své době neměla v celé habsburské monarchii obdoby. Obnova zahrnovala také úpravu soklu, na nějž byla pravděpodobně v poválečných letech dodatečně připevněna deska s českým nápisem. V září pak socha získala nový kříž podle původní podoby, kříž zhotovil umělecký kovář Křížek z Javorníku, který sochu restauroval.

Kříž v horní části hřbitova

Na konci září byla dokončena také oprava kříže v horní části hřbitova. Ten společně s již dříve obnovenými kříži – jedním kamenným a jedním dřevěným – tvoří pomyslnou osu hřbitova. Na samotném restaurování pracovala firma Kámen Becke, terénní úpravy a související práce zajistily Technické služby Jeseník.

Josefův pramen. Foto Jiří Glabazňa

Josefův pramen pod Studničním vrchem

Na konci letošního léta byl rekonstruován Josefův pramen, který patří mezi nejstarší prameny v okolí Jeseníku. Obnovu ve výši 50 tisíc korun, o kterou se postaral kameník Libor Moravec, financovala Společnost Vincenze Priessnitzze. Slavnostní představení se uskutečnilo v rámci Týdne Vincenze Priessnitzze ve středu 1. října.

Vodní zřídlo, jehož vznik se datuje do 40. let 19. století, se nachází u horní cesty z lázní na Pomezí, nedaleko rozcestí U Mnicha. V několika posledních letech byla stavba prameníku již zčásti sesunuta a zbytek nebyl stabilní. Na konci srpna proto byla památka rozebrána a znovu vystavěna, prameník byl zpevněn maltou a vyspárován, osazena byla zachovaná mramorovaná deska s názvem a letopočtem první novodobé renovace. Přibyl také nový dřevěný mostek na přístupovém chodníku, předcházející přemostění zničila loňská povodeň.

Ve středu 1. října se v rámci Priessnitzova týdne uskutečnila malá slavnost a posvěcení

obnoveného Josefova pramene. I přes deštivé a velmi chladné počasí dorazilo na akci přes dvě desítky účastníků. Krásně nazdobený pramen byl posvěcen knězem, otcem Josefem z Horní Lipové. Vlastníkem pozemku a památky jsou Lesy ČR, které poskytly součinnost.

Kaplička v Bukovicích opravili dobrovolníci

V neděli 5. října byla děkanem Stanislavem Kotlářem slavnostně vysvěcena kaplička v Bukovicích za účasti více než tří desítek místních. Tato donedávna pozapomenutá památka byla obnovena díky iniciativě a usilovné práci Jiřího Rajského a jeho přátel. Kaplička je věnována na svatě Ritě, která je uctívána jako patronka v beznadějných situacích.

Tato památka se nachází v Bukovicích u hlavní cesty směrem na Bělou po Pradědem (asi 500 m za křižovatkou u AGIP po levé straně). Historie a vznik této kapličky jsou stále zahaleny tajemstvím.

Kaplička sv. Rity v Bukovicích

Moravskoslezský sudetohorský spolek se stále stará o místní památky

Ve dnech 2. až 5. září navštívila Jeseník osmičlenná delegace Moravskoslezského sudetohorského spolku (MSSGV). Tento spolek byl založen v roce 1881 právě v Jeseníku a do roku 1939 se věnoval propagaci turistiky v Jeseníkách. Značil turistické cesty, vydával mapy a tištěné průvodce, ale též budoval horské chaty a rozhledny. Spolek existuje dodnes – sídlí ve městě Kirchheim unter Teck – a vydává dosud časopis Altvater.

Propojení spolku s Jeseníkem a snaha o obnovu hlavně turistických památek trvají stále. Naposled zrekonstruoval neúnavný pečovatel

o prameny Lukáš Abt v loňském roce do původní podoby na náklady spolku Turistický pramen z roku 1876, jehož opravu spolek inicioval již roku 2014. Loňské povodně znemožnily jeho plánované slavnostní odhalení, takže k němu došlo letos 5. září za účasti německé skupiny a českých hostů. A nejen to bylo náplní vycházky z Křížového vrchu po červené značce na Zlatý chlum. Slavnosti odhalení se dočkal i nový Olšovský pramen, postavený roku 2023 opět Lukášem Abtem a financovaný spolkem. Je věnován Gustavu Krausemu (1932, Jeseník – 2020, Rain am Lech), jenž vydal první německý katalog tehdy známých pramenů v širším okolí města a lázní. Patřil k velkým znalcům historie našeho regionu a jeho soukromá sbírka dokumentů a hlavně pohlednic byla i pro nás zdrojem u nás nedohledatelných informací.

Třetím účelem cesty vedení spolku do Jeseníku bylo předání kamenného artefaktu z kaple Sv. Josefa v Annině, která v posledních několika letech prochází zásluhou nadšenců celkovou rekonstrukcí. Do vlastnictví spolku se dostal kus mramorového okruží tamní křtitelnice, darovaný členem MSSGV Gerhardem Liemerem v roce 2024. Nalezl ho v troskách kaple kameník Erwin Schubert, absolvent supíkovičské kamenické školy při jedné ze svých putování do staré vlasti a zrestauroval jej. Když vedení spolku zjistilo, že kaple prochází rekonstrukcí, rozhodlo se vrátit kousek křtitelnice tam, kam patří. K předání do rukou Leopolda Svatého došlo 4. září přímo v kapli Sv. Josefa. Jednatel MSSGV Günther Max Buck navíc přislíbil, že spolek podpoří další etapu rekonstrukce i finančně – formou sbírky.

Jiří Glabazňa, Jan Mrosek, Bohumila Tinzová

Syn Gustava Krauseho Robert a dcera Karin Weber u Olšovského pramene. Foto: Udo Schwalm

Tři dny plné kouzel. Koncem září se v Kině Pohoda promítalo všech osm filmů ze slavné ságy o Harrym Potterovi. Velkým lákadlem byl fotokoutek, kde si návštěvníci mohli půjčit šály všech čtyř bradavických kolejí, čarodějnické klobouky, košťata nebo vtipné bubliny s texty. V tvořivých dílnkách se zase vymalovalo, vyráběly se kouzelné záložky a v prvních dnech si děti dokonce odnesly i vlastnoručně vyrobené zlatonky.

Mudlovský famfrpál. Areál bývalého kláštera voršilek se na jeden den proměnil v bradavické hřiště. O pohár se utkali páťáci ze ZŠ Jeseník a ukázali, že famfrpál není jen o gólech, ale hlavně o týmovém duchu a fair play. Děti si připravily vlastní erby, transparenty a některé dorazily i v kouzelnickém stylingu. Ve voršilkách si navíc vyrobily hůlky a odznaky. Fandit přišly děti z MŠ Jiráskova i mladší spolužáci z Průchodní.

Dny architektury. Celostátní festival Dny architektury měl své zastoupení také v Jeseníku. V sobotu 4. října se konala komentovaná procházka Smetanovými sady, kterou vedla krajinářská architektka Vlasta Hábová spolu s městským architektem Davidem Zatloukalem. Smetanovy sady představují hodnotný exemplář parkové architektury minulého století. Účastníci se seznámili s historií parku, měli možnost nahlédnout do dobových fotografií a map, které přiblížily vývoj jeho podoby v průběhu let. Zároveň se dozvěděli více o připravovaných úpravách a plánovaném rozvoji tohoto prostoru.

FireFit Championship Europe. Manželé Milan a Míluška Sméalovi získali v silné mezinárodní konkurenci 1. místo na mezinárodní soutěži hasičů v kategorii smíšený tandem. Soutěž probíhala v německém městě Gera. Soutěž FireFit je soutěž hasičů simulujících zásah v kompletní zásahové výstroji.

Branný závod. Více než dvě stovky žáků z Jesenicka se zúčastnily tradičních závodů s názvem „Táhneme za jeden provaz“, které se uskutečnily 9. a 10. října v areálu bývalých kasáren. Tříčlenná družstva se utkala v disciplínách zaměřených na fyzickou zdatnost, postřeh, zdravotvědu i týmovou spolupráci. Závody pořádaly všechny složky IZS společně s městem Jeseník.

Indiánské dopoledne. Páteční dopoledne si čtvrťáci užili nevšední program s indiánskou tematikou. Seznámili se s životem původních obyvatel Severní Ameriky, zazpívali si píseň o indiánech, zahráli si spoustu her. Děti si odnesly nejen nové vědomosti, ale i spoustu zážitků a dobrou náladu. Indiánské dopoledne tak přineslo propojení učení se zábavou a posílilo týmového ducha celé třídy.

Ve Vodní tvrzi vznikla nová expozice zaměřená na živou přírodu Jesenicka. Na své si přijdou ti nejmenší, ale i poučený laik

V pátek 31. října Vlastivědné muzeum Jesenicka otevře novou expozici *Živá příroda Jesenicka*, která rozšíří nabídku aktivit jak pro návštěvníky města, tak pro místní obyvatele. Expozice se zaměří především na dětské návštěvníky, své si však najde i poučený laik. O tom, co expozice nabízí, jaká cesta vedla k jejímu otevření, a mnohém dalším, jsme si povídali s ředitelem muzea Pavlem Rušarem a biologem Martinem Starým.

Co vás vedlo k rozhodnutí vytvořit expozici zaměřenou právě na živou přírodu Jesenicka?

Pavel Rušar: Expozice jsou naší výkladní skříň, má to tak každé muzeum. Na ty naše jsme pyšní, ale museli jsme přiznat, že dlouhodobě chybí nabídka pro dětského návštěvníka. Potřebovali jsme téma, které osloví malé i nejmenší. Po deinstalaci staré a nevyhovující expozice *Fauna a flóra Jesenicka* v roce 2022 pak už nebylo pochyb – nová expozice pro děti bude mít přírodovědný charakter, volba padla na živou přírodu našich hor a podhůří.

Má výstava jednotící linku, která provází návštěvníka celým prostorem?

Martin Starý: Návštěvník symbolicky prochází naší přírodou od nížin Vidnavy, přes mokřady a lesy, až po vrcholy Jeseníků se svou vlastní unikátní faunou a flórou. Expozice tedy ukazuje, že krajina Jesenicka nezahrnuje pouze hory, ale i spoustu jiných biotopů, které také rozhodně stojí za pozornost. Zároveň má tato expozice svého maskota sokola, který je průvodcem převážně dětskému návštěvníkovi a vybízí ho k interakci s exponáty a aktivnímu vnímání různých informací a zajímavostí.

Expozice obsahuje řadu interaktivních a herních prvků, které návštěvníkům umožňují si exponáty přímo vyzkoušet. Proč je pro vás důležité, aby si děti mohly exponáty osahat a zapojit se tak aktivně do výstavy?

Martin Starý: Budovat niterní vztah s přírodou je v dnešní uspěchané době na jedné straně čím dál důležitější, ale zároveň bohužel také těžší. Domnívám se, že interaktivní prvky pomáhají tuto pomyslnou propast překlenout a vybízí k hravě-

Nová expozice *Živé přírody* ve Vodní tvrzi.

šimu vnímání našeho okolí. Zapojení více smyslu přibližuje návštěvníkovi naši přírodu právě i na té osobní rovině a myslím si, že si díky tomu z expozice odnese i více informací.

Expozici uvozují několik krátkých filmů, které mohou návštěvníci zhlédnout. Jak filmy vznikaly?

Pavel Rušar: V rámci nejrůznějších programů spolupracuje muzeum s nadanými žáky, to by bylo, abychom je nezapojili i do nejdůležitější muzejní činnosti, výstavní a prezentační. Ve spolupráci s hlavním dodavatelem, kterým je pražská společnost Capacity Expo, jsme vytvořili vzdělávací program, tzv. *T-expozici Jeseníky*, kdy jsme společně s přírodovědci a odborníky na grafiku a animaci vedli studenty k přípravě *entrée*, v němž nalákají mladé zájemce na prohlídku jádra expozice právě čtyřmi krátkými animacemi. Pro rodiče bude zase připraven unikátní film z jesenické přírody, který dodavatel vytvořil ve spolupráci s CHKO Jeseníky.

Plánujete v rámci výstavy také doprovodné programy pro školy nebo veřejnost?

Martin Starý: Určitě. Plánujeme komentované prohlídky s edukativním programem a chtěli bychom spolupracovat se školami v regionu, aby návštěva expozice mohla být zábavnou a oboha-

cující součástí výuky biologie. Zvažujeme také speciální workshop zaměřený na podporu nadání.

K vytvoření a realizaci takové expozice je potřeba mnoho úsilí a financí. Jak probíhala vaše cesta ke zdárnému cíli?

Pavel Rušar: V dnešní době asi nikoho nepřekvapí, když zmíním, že nejnáročnější byla administrativa, projekty, nejrůznější povolení, zkrátka byrokracie. Ale ani stavba se neobešla bez problémů. Poděkování patří dodavateli a řadě subdodavatelů, kolegům biologům i dalším pracovníkům muzea, ale za finanční realizaci stojí zejména Olomoucký kraj. Muzeum mělo v plánu získat dotační prostředky, ve výzvě však skončilo těsně pod čarou. Rezervní financování od našeho zřizovatele pomohlo realizaci rozjet a v říjnu 2025 jsme dospěli k hotové expozici.

Závěrem se nabízí otázka, co byste si přál, aby si návštěvníci z výstavy odnesli?

Pavel Rušar: Jsem přesvědčen o tom, že návštěvník, ať už dětský či dospělák, bude odcházet nejen s novými informacemi o jesenické přírodě, ale také s pocitem, že návštěva muzea v 21. století může být setsakramentská zábava!

Za rozhovor děkuje Jan Mrosek

